

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΘΕΣΗ 'ΒΡΕΤΣΙΑ-ΡΟΥΔΙΑΣ' ΣΤΟ ΤΡΟΟΔΟΣ (ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ), 2011

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Αρχαιοτήτων ανακοινώνει τη λήξη μιας σύντομης ερευνητικής περιόδου για το 2011 του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) στην προ-νεολιθική εγκατάσταση 'Βρέτσια-Ρουδιά' στο Τρόοδος στην επαρχία Πάφου. Οι έρευνες διεξήχθησαν υπό τη διεύθυνση του Καθ. Νικόλαου Ευστρατίου.

Η επιτόπια έρευνα στην εντυπωσιακή για την τοποθεσία της πλειστοκαινική αναβαθμίδα του Ξερού ποταμού πραγματοποιήθηκε και φέτος στα τέλη Νοεμβρίου από μια ολιγομελή ομάδα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και αρχαιολόγων του ΑΠΘ και με τη συμμετοχή Κυπρίων αρχαιολόγων και ειδικών επιστημόνων (εικ. 1).

Οι στόχοι της ανασκαφής του 2011 ήταν α. η διεύρυνση του ανασκαμμένου χώρου, β. η ολοκλήρωση της αφαίρεσης της συνολική επίχωσης της θέσης, τουλάχιστον στο σημείο αυτό του χώρου, γ. η μελέτη της συνολικής στρωματογραφικής ακολουθίας που έχει αποκαλυφθεί, δ. η αποκάλυψη του λεγόμενου 'λιθόστρωτου' το οποίο είχε αρχίσει πέρυσι να αποκαλύπτεται και τέλος ε. η γεωαρχαιολογική μελέτη της θέσης.

Η ανασκαφή απέκτησε μια διαφορετική και πιο συγκροτημένη εικόνα με βάση κάποια κυρίαρχα αρχιτεκτονικά στοιχεία όπως ήταν η αποκάλυψη σε ικανή έκταση του λεγόμενου 'λιθόστρωτου' στην επιφάνεια του οποίου βρέθηκαν λίθινα εργαλεία όπως μυλόλιθοι, κρουστήρες, πυρήνες για την κατασκευή εργαλείων, βότσαλα καμένα κλπ αλλά και πολλά εργαλεία, που όλα παραπέμπουν σε μια 'κατασκευή'. Το άλλο σημαντικό στοιχείο είναι ότι η κατασκευή αυτή έχει 'σφραγιστεί' από ένα μαύρο καμένο στρώμα, αποτέλεσμα έντονης φωτιάς. Η χρήση της βέβαια παραμένει άγνωστη (εικ. 2).

Ίσως όμως το πιο εντυπωσιακό στοιχείο της φετινής έρευνας ήταν το συνολικό βάθος της αρχαιολογικής επίχωσης το οποίο ξεπέρασε σε βάθος τα 1,20 μ. και η πραγματικά οπτικά εντυπωσιακή στρωματογραφική ακολουθία που τη χαρακτηρίζει (εικ. 3). Η τελευταία επιτρέπει την κατανομή των ευρημάτων σε συγκεκριμένα στρώματα, με ό, τι αυτό συνεπάγεται για τις τυπολογικές και τεχνολογικές ακολουθίες της Κύπρου για την περίοδο των αρχών του Ολόκαινου όπου ανήκει η θέση δηλ. της Επι-παλαιολιθικής περιόδου και της πρώιμης Νεολιθικής (10.000 – 6.000 π.χ). Επιπλέον οι βαθιές επιχώσεις της θέσης μας επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι ότι ίσως θα μπορέσουμε να εντοπίσουμε στο χώρο ακόμα παλαιότερες φάσεις της προϊστορίας του νησιού. Υπό αυτή την έννοια η ανασκαφή του 'Ρουδιά' για το άμεσο μέλλον αποκτά μια ιδιαίτερη δυναμική.

Στα ανασκαφικά ευρήματα της φετινής περιόδου συγκαταλέγονται σημαντικές ποσότητες λίθινων εργαλείων διαφορετικών μεγεθών που ανέρχονται σε εκατοντάδες,

επιβεβαιώνοντας ότι η θέση αποτελούσε χώρο επίμονης επίσκεψης και ίσως προσωρινής διαμονής κυνηγετικών και τροφοσυλλεκτικών ομάδων σ' όλη τη διάρκεια της πρώιμης προϊστορίας του νησιού από τη 10 χιλ π.Χ. και μέχρι τα μέσα της 7^{ης} χιλ. π.Χ. (Efstratiou *et al* 2010 in press) (εικ. 4).

Η τρίτη ανασκαφική περίοδος στην ορεινή εγκατάσταση του 'Ρουδιά' επιβεβαιώνει τις πρώτες εκτιμήσεις μας για το ρόλο της ορεινής ενδοχώρας της Κύπρου στις άγνωστες ακόμα εξελίξεις του τέλους του Πλειστόκαινου και των αρχών του Ολόκαινου στο νησί.

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος η ερευνητική ομάδα οφείλει ιδιαίτερες ευχαριστίες στο Τμήμα Δασών Κύπρου για τη συνδρομή του στην αρχαιολογική έρευνα του ΑΠΘ στο Τρόδος.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Efstratiou, N, McCartney, C, Karkanias, P and D. Kyriakou 2010. *An Upland Early Site in the Troodos Mountain*, RDAC (in press).

Efstratiou, N, McCartney, C, Karkanias, P and D. Kyriakou 2011. The Early Camp-Site of 'Vretsia-Roudias' in Upland Troodos: the third season of fieldwork (2011), RDAC (in preparation).

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Άποψη της θέσης 'Βρέτσια-Ρουδιάς' και του χώρου της ανασκαφής το 2011.

2. Η εντυπωσιακή λίθινη κατασκευή στον ανασκαφικό χώρο.

3. Η επίχωση της θέσης και η στρωματογραφία της.

4. Λίθινα αντικείμενα πάνω στη λίθινη κατασκευή.